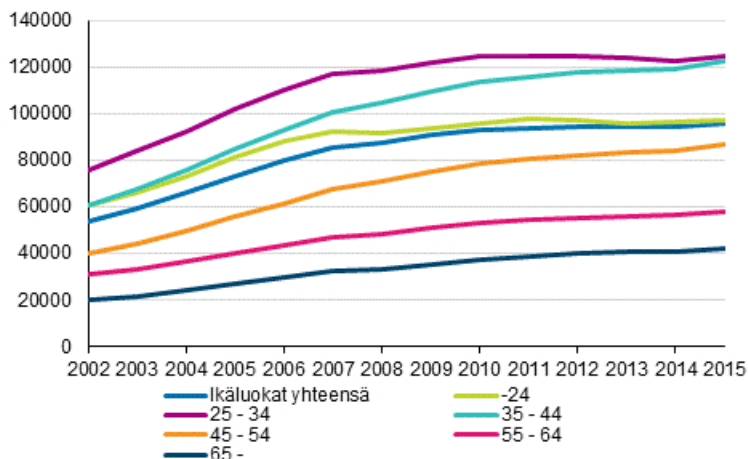

Velkaantumistilasto 2015

Asuntokunnilla asuntovelkaa keskimäärin 95 740 euroa

Asuntokunnilla oli asuntovelkaa keskimäärin 95 740 euroa asuntovelallista asuntokuntaa kohti vuonna 2015, ilmenee Tilastokeskuksen velkaantumistilastosta. Eniten asuntovelkaa, keskimäärin 124 560 euroa, oli asuntokunnilla, joiden viitehenkilö oli 25–34-vuotias. Keskimääräinen asuntovelka kasvoi edellisvuodesta reaalisesti 1,7 prosenttia. Eniten edellisvuodesta, 3,4 prosenttia, kasvoivat 55–64-vuotiaiden asuntovelat. Vuodesta 2010 ovat yli 45-vuotiaiden asuntovelat kasvaneet seitsemän prosenttia, alle 35-vuotiaiden keskimääräiset asuntovelat eivät sen sijaan tällä vuosikymmenellä ole enää reaalisesti kasvaneet.

Asuntovelallisten asuntokuntien keskimääräiset asuntovelat 2002–2015, euroa vuoden 2015 rahassa

Velallisia asuntokuntia oli vuonna 2015 kaikkiaan 1,4 miljoonaa. Hieman yli puolella, 53 prosentilla asuntokunnista oli siten velkaa. Velallisten asuntokuntien lukumäärä on vuodesta 2002 kasvanut 111 500 asuntokunnalla eli yhdeksän prosenttia. Asuntovelallisten asuntokuntien määrä kasvoi tänä aikana noin kolmanneksen eli 216 900 asuntokunnalla. Vuonna 2015 asuntovelkaa oli 876 900 asuntokunnalla eli kolmanneksella kaikista.

Kaikkiaan asuntokunnilla oli velkaa 114,8 miljardia euroa vuonna 2015, mikä oli reaalisesti 2,7 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Asuntovelkaa asuntokunnilla oli 83,9 miljardia euroa eli kaksi prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Elinkeinotoiminnan ja tulolähteen velat kasvoivat 4,8 prosenttia, niitä

asuntokunnilla oli 7,0 miljardia euroa. Opinto- ja muita velkoja asuntokunnilla oli 23,9 miljardia euroa vuonna 2015.

Eniten asuntovelkaa oli Uudenmaan ja Ahvenanmaan asuntovelallisilla asuntokunnilla. Uudellamaalla keskimääräinen asuntovelka oli 123 150 euroa ja Ahvenanmaalla 117 580 euroa. Pääkaupunkiseudun asuntovelallisilla oli asuntovelkaa keskimäärin 129 830 euroa. Vähiten, keskimäärin 79 890 euroa, asuntovelkaa oli Pohjois- ja Itä-Suomen asuntovelallisilla.

Vuonna 2015 Suomessa oli 135 680 asuntokuntaa, joilla oli velkaa yli 200 000 euroa. Niin paljon velkaa oli 5,2 prosentilla kaikista ja 9,7 prosentilla velallisista asuntokunnista. Vuonna 2002 reaalisesti yhtä paljon velkaa oli vain 22 140 asuntokunnalla, eli alle prosentilla kaikista ja 1,7 prosentilla velallisista asuntokunnista. Vuosina 2005–2008 kasvoi sellaisten asuntokuntien lukumäärä, joilla oli velkaa vähintään 200 000 euroa, vuosittain yli 17 000 asuntokunnalla. Vuoden 2010 jälkeen suuret, yli 200 000 euron velat ovat kasvaneet huomattavasti hitaammin. Vuosina 2010–2015 niin velkaisten asuntokuntien lukumäärä kasvoi 11 200 asuntokunnalla eli yhdeksän prosenttia.

Asuntokuntien korkomenot olivat vuonna 2015 yhteensä 1,8 miljardia euroa, eli seitsemän prosenttia edellisvuotista vähemmän. Asuntolainan korkoja niistä oli 1,1 miljardia euroa, mikä oli yhdeksän prosenttia edellisvuotista vähemmän. Velallista asuntokuntaa kohti korkomenot olivat 1 320 euroa. Asuntokuntien korkomenojen määrä on vaihdellut huomattavasti lainakannan muutoksia enemmän. Suurimmillaan korkomenot olivat vuosina 2007 ja 2008. Vuonna 2008 asuntokunnat maksoivat korkoja kaikkiaan 5,2 miljardia euroa eli 3 600 euroa velallista asuntokuntaa kohti vuoden 2015 rahassa.

Sisällys

1 Asuntokuntien velkaantuminen hidastunut viime vuosina.....	4
2 Suurimmat asuntovelat Etelä-Suomessa.....	6
3 Lapsiperheillä suurimmat asuntovelat.....	8
4 Viidellä prosentilla asuntokunnista velkaa yli 200 000 euroa.....	10
5 Asuntokuntien korkomenot pienentyneet.....	13

Taulukot

Taulukko 1. Asuntokuntien lukumäärät ja velat 2002, 2007, 2014 ja 2015.....	4
Taulukko 2. Asuntokuntien ja velallisten asuntokuntien lukumäärä velkalajeittain asuntokunnan rakenteen mukaan vuonna 2015	8

Kuviot

Kuvio 1. Asuntokuntien velkojen rakenne 2002, 2007 ja 2015.....	5
Kuvio 2. Asuntokuntien keskimääräiset velat velallista kohti velkalajeittain 2002–2015, euroa vuoden 2015 rahassa.....	5
Kuvio 3. Asuntovelallisten osuus asuntokunnista maakunnittain 2002, 2007 ja 2015, %.....	6
Kuvio 4. Asuntokuntien keskimääräinen asuntovelka asuntovelallista kohti maakunnittain 2002, 2007 ja 2015, euroa vuoden 2015 rahassa.....	7
Kuvio 5. Asuntokuntien keskimääräinen asuntovelka asuntovelallista kohti asuntokunnan rakenteen mukaan 2002, 2007 ja 2015, euroa vuoden 2015 rahassa.....	9
Kuvio 6. Asuntokunnat, joilla velkaa vähintään 100 000 ja 200 000 euroa vuosina 2002–2015, euroa vuoden 2015 rahassa.....	10
Kuvio 7. Yli 200 000 euron asuntokuntakohtaisten velkojen rakenne 2002, 2007 ja 2015, miljoonaa euroa vuoden 2015 rahassa.....	11
Kuvio 8. Asuntokunnat, joilla velkaa yli 200 000 euroa asuntokunnan rakenteen mukaan 2002–2015.....	11
Kuvio 9. Asuntokuntien maksamat korot velallista kohti ja asuntovelkojen korot asuntovelallista kohti 2002–2015, euroa vuoden 2015 rahassa.....	13
Velkaantumistilaston laatuseloste.....	14

1 Asuntokuntien velkaantuminen hidastunut viime vuosina

Viime vuosikymmenellä kotitaloudet velkaantuivat nopeasti ja erityisesti asuntovelat kasvoivat selvästi. Velkaantuminen jatkui nopeana vuosikymmenen loppupuolelle asti, mutta sen jälkeen on velkojen kasvuvauhti hidastunut ja tällä vuosikymmenellä velkojen reaalikasvu on ollut vaatimatonta. Velkakehityksen tarkastelua vaikeuttaa jonkin verran viime vuosien muutokset verotuskäytännössä, mikä on vaikuttanut myös tietojen saatavuuteen.¹⁾ Vuodesta 2015 lähtien opintovelat sisältyvät muihin velkoihin.²⁾

Vuonna 2015 oli kaikkiaan 1 398 000 asuntokuntaa, joilla oli velkaa. Velkaa oli siten hieman yli puolella, 53 prosentilla asuntokunnista. Vuoteen 2002 verrattuna on velallisten asuntokuntien määrä kasvanut 111 500 asuntokunnalla eli yhdeksän prosenttia. Asuntovelallisten asuntokuntien lukumäärä kasvoi tänä aikana noin kolmanneksen eli 216 900 asuntokunnalla. Kolmanneksella kaikista eli 876 900 asuntokunnalla oli asuntovelkaa vuonna 2015. Elinkeinotoimintaa ja tulonhankintaa varten otettua velkaa oli 79 800 asuntokunnalla vuonna 2015. Vuodesta 2002 sellaisten asuntokuntien määrä on vähentynyt 32 000 asuntokunnalla eli 29 prosenttia.

Kaikkiaan asuntokunnilla oli velkaa 114,8 miljardia euroa vuonna 2015, mikä oli reaalisesti 2,7 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Inflaatio oli vuonna 2015 hieman negatiivinen, joten nimellisesti velat kasvoivat vähemmän, 2,5 prosenttia. Asuntovelkaa asuntokunnilla oli 83,9 miljardia euroa, mikä oli reaalisesti kaksi prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Elinkeinotoiminnan ja tulolähteen velat kasvoivat 4,8 prosenttia, niitä asuntokunnilla oli 7,0 miljardia euroa.

Vuonna 2015 ei opintovelkoja enää eritelty verotuksessa, vaan opintovelat sisältyvät tästä lähtien muihin velkoihin. Vuonna 2014 opintovelallisia asuntokuntia oli noin 300 000 eli yhtä monta kuin vuonna 2002. Viime vuosikymmenellä opintovelallisten lukumäärä pieneni ja alimmillaan opintovelallisten asuntokuntien määrä oli vuonna 2008, jolloin niitä oli 267 400. Sen jälkeen opintovelallisten määrä on jälleen hiljalleen kasvanut. Vuonna 2015 oli kulutukseen tai opintoihin otettua muuta velkaa 991 500 asuntokunnalla kaikkiaan 23,9 miljardia euroa. Velallisten lukumäärän kasvusta suurin osa selittyy sillä, että mukana ovat nyt myös opintovelalliset asuntokunnat. Vertailukelpoisella tavalla lasketut kulutus- ja opintovelat kasvoivat edellisvuodesta 4,4 prosenttia ja velallisten asuntokuntien lukumäärä 2,5 prosenttia.

Taulukko 1. Asuntokuntien lukumäärät ja velat 2002, 2007, 2014 ja 2015

Vuosi	2002	2007	2014	2015	Muutos 2014–2015
Asuntokuntia yhteensä	2 354 082	2 476 505	2 617 780	2 634 339	0,6
Velallisia asuntokuntia	1 286 576	1 435 416	1 380 390	1 398 043	1,3
Velallisten osuus, %	55	58	53	53	..
Asuntovelallisia asuntokuntia	659 965	797 054	873 780	876 874	0,4
Asuntovelallisten osuus, %	28	32	33	33	..
Opintovelallisia asuntokuntia ¹⁾	300 606	279 645	299 877	...	..
Asuntokuntia, joilla elinkeinotoiminnan ja tulonlähteen velkoja	112 185	86 000	79 154	79 813	0,8
Asuntokuntia, joilla muuta velkaa	885 665	1 067 991	765 440	991 500	..

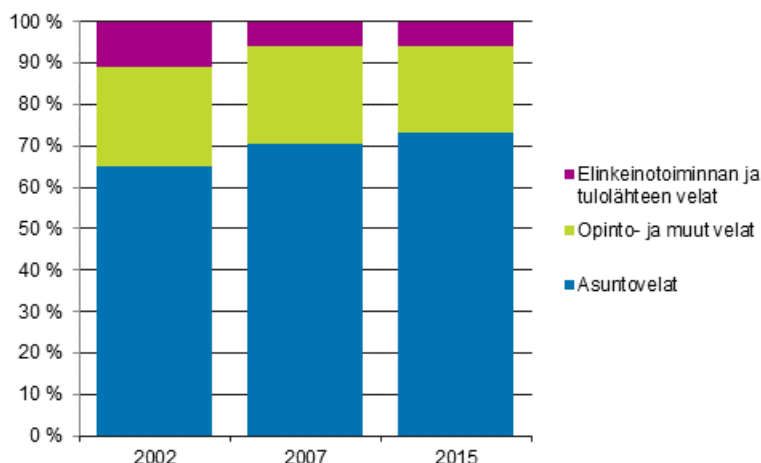
1) Opintovelat sisältyvät vuodesta 2015 lähtien muihin velkoihin

1) Vuodesta 2012 lähtien muut velat eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa, sillä verohallinto on muuttanut ohjeistustaan niiden ilmoittamisesta rahoituslaitosten vuosi-ilmoituksilla. Vuodesta 2012 lähtien velkatietoja ei tarvitse antaa kuluttajansuojalain 7 luvun 7 §:n 1 kohdassa tarkoitetuista jatkuvista luotoista. Jatkuvia luottoja ovat esimerkiksi yleis- ja erityisluottokorttiluotot, luotolliset tilit sekä muut luotot, joita kuluttaja voi luottorajan puitteissa käyttää jatkuvasti ilman luotonantajan erillistä luottopäätöstä. Muutos vaikuttaa muiden velkojen kokonaissummaan, mutta erityisesti velallisten lukumääriin. Tällaiset luotot ovat enimmäkseen pienehköjä, joidenkin satojen tai muutaman tuhannen euron luokkaa olevia, mutta niitä on monilla. Tarkkaa arviota siitä, paljonko muita velkoja jäi vuoden 2012 vuosi-ilmoitusmenettelymuutoksen takia ilmoittamatta, on vaikea tehdä, koska näitä luottoja ei verottajan aineistossa ole eroteltu. Luottokantatilaston ja Suomen Pankin tilastojen sekä vuosi-ilmoitusaineiston luottokohtaisten tietojen perusteella vaikutus oli noin 1,5–2,5 miljardia euroa eli 8–11 prosenttia muista veloista ja 2–3 prosenttia kaikista veloista vuonna 2012. Muutos vaikuttaa paitsi velkojen kokonaissummiin ja velallisten lukumääriin myös velallista kohti laskettuihin keskimääriisiin velkoihin. Vuonna 2012 asuntokuntia, joilla oli muuta velkaa, oli 325 000 edellisvuodesta vähemmän.

2) Tuloverotuksessa ei vuonna 2015 enää voi vähentää opintolainan korkoja tuloverotuksessa, eikä verottaja enää kerää rahoituslaitoksilta niistä tietoja eritellysti. Tilastossa opintovelat sisältyvät vuodesta 2015 lähtien muihin velkoihin ja opintovelkojen korot muihin korkoihin.

Selvästi suurin osa, 73 prosenttia asuntokuntien veloista oli asuntovelkoja. Niiden osuus asuntokuntien kaikista veloista on vuodesta 2002 kasvanut kahdeksalla prosenttiyksiköllä. Elinkeinotoiminnan velkojen osuus asuntokuntien veloista on tänä aikana pienentynyt 11 prosentista 6 prosenttiin ja opinto- ja muiden velkojen 24 prosentista 21 prosenttiin. Suurimmat muutokset eri velkalajien osuuksissa tapahtuivat ennen vuotta 2008. Silloin asuntovelat kasvoivat reaalisesti yli kymmenen prosentin vuosivauhtia.

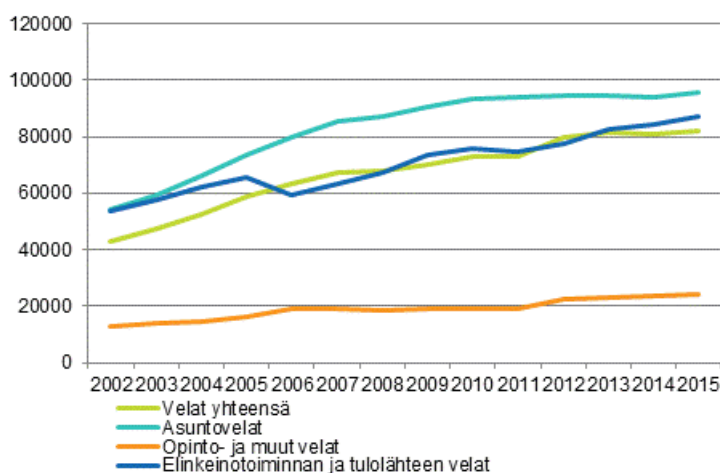
Kuvio 1. Asuntokuntien velkojen rakenne 2002, 2007 ja 2015

Asuntovelallisilla oli asuntovelkaa vuonna 2015 keskimäärin 95 740 euroa. Edellisvuodesta keskimääräinen asuntovelka kasvoi vajaat kaksi prosenttia. Asuntovelat kasvoivat viime vuosikymmenellä selvästi, lähes kymmenen prosentin vuosivauhtia, mutta vuodesta 2008 lähtien velkojen kasvu on hidastunut ja tällä vuosikymmenellä keskimääräiset asuntovelat ovat kasvaneet reaalisesti enää vajaat kolme prosenttia. Vuosina 2013 ja 2014 keskimääräinen asuntovelka hieman pieneni edellisvuodesta.

Elinkeinotoiminnan velkoja asuntokunnilla oli vuonna 2015 keskimäärin 87 450 euroa, edellisvuodesta ne kasvoivat neljä prosenttia. Vuodesta 2002 elinkeinotoiminnan keskimääräiset velat ovat kasvaneet reaalisesti 62 prosenttia. Opinto- ja muuta velkaa asuntokunnilla oli 24 080 euroa velallista kohti vuonna 2015. Vuotta aiemmin vastaavaa velkaa, joka siis sisältää sekä opinto- että muut velat, niillä oli vajaat kaksi prosenttia vähemmän, 23 650 euroa. Vuonna 2014 opintovelallisilla asuntokunnilla oli opintovelkaa keskimäärin 6 060 euroa, mikä oli reaalisesti seitsemän prosenttia enemmän kuin vuonna 2002. Opintovelallisten ja keskimääräisten opintovelkojen määrän kehitys on ollut hyvin tasaista viime vuosikymmenen alusta lähtien.

Kuvio 2. Asuntokuntien keskimääräiset velat velallista kohti velkalajeittain 2002–2015, euroa vuoden 2015 rahassa

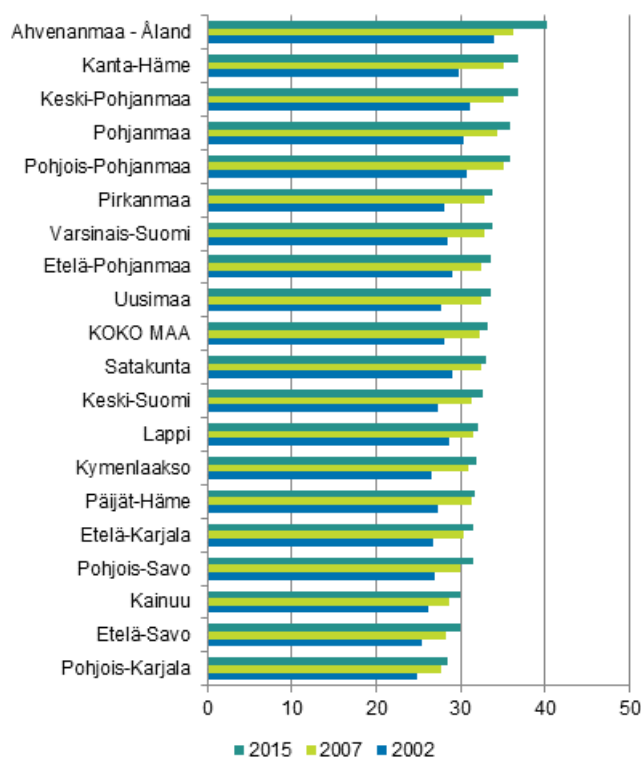
2 Suurimmat asuntovelat Etelä-Suomessa

Suhteellisesti eniten asuntovelallisia asuntokuntia vuonna 2015 oli Ahvenanmaan (40 %), Kanta-Hämeen (37 %) ja Keski-Pohjanmaan (37 %) maakunnissa. Vähiten asuntovelallisia oli Pohjois-Karjalan, Etelä-Savon ja Kainuun maakunnissa, missä noin 30 prosentilla asuntokunnista oli asuntovelkaa.

Asuntovelallisten määrä on viime vuosikymmenen alusta kasvanut eniten Uudellamaalla, Ahvenanmaalla, Pirkanmaalla ja Pohjois-Pohjanmaalla. Näissä maakunnissa asuntovelallisia asuntokuntia oli vuonna 2015 noin 40 prosenttia enemmän kuin vuonna 2002. Edellisvuodesta kasvoi asuntovelallisten asuntokuntien määrä eniten, runsaan prosentin, Ahvenanmaalla, Uudellamaalla ja Keski-Pohjanmaalla. Vähiten asuntovelallisten määrä on kasvanut Kainuussa, missä niiden määrä kasvoi 15 prosenttia vuodesta 2002 vuoteen 2015. Suhteellisen vähän, alle viidenneksen, asuntovelallisten määrä kasvoi myös Lapissa.

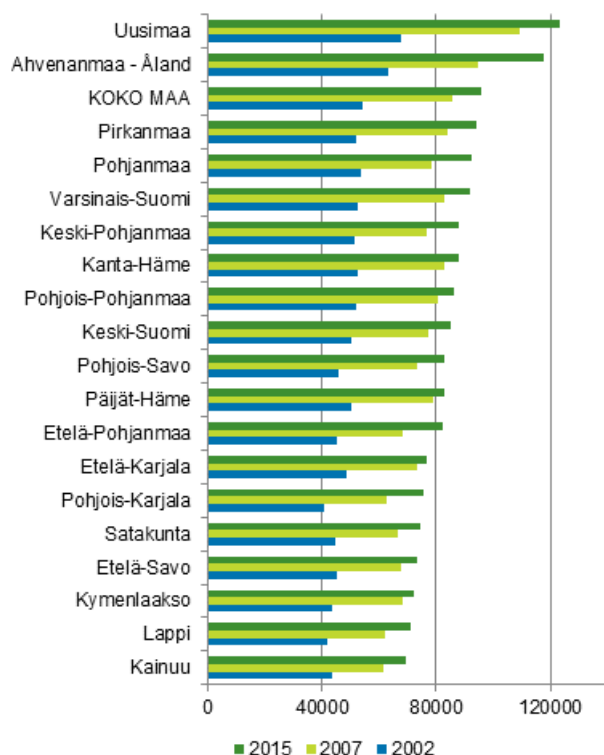
Ahvenanmaata lukuun ottamatta on asuntovelallisten määrän kasvu kaikissa maakunnissa hidastunut vuoden 2007 jälkeen. Ahvenanmaalla asuntovelallisten määrä on sen jälkeen kasvanut vielä viidenneksen, mutta esimerkiksi Satakunnassa, Kymenlaaksossa ja Kainuussa asuntovelallisten määrä kasvoi enää noin neljä prosenttia. Tarkempaa tietoa asuntokuntien velkaantumisesta alueittain on saatavissa velkaantumistilaston [tietokantataulukoista](#).

Kuvio 3. Asuntovelallisten osuus asuntokunnista maakunnittain 2002, 2007 ja 2015, %

Asuntovelkaisimmat asuntokunnat olivat Uudenmaan ja Ahvenanmaan maakunnissa. Uudellamaalla keskimääräinen asuntovelka oli 123 150 euroa ja Ahvenanmaalla 117 580 euroa vuonna 2015. Pääkaupunkiseudulla (Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen) asuntovelallisilla oli keskimäärin 129 830 euroa asuntovelkaa. Pääkaupunkiseudulla asuntovelallisia oli suhteellisesti hieman vähemmän kuin koko maassa, 30 prosenttia asuntokunnista. Eniten asuntovelallisia, 42 prosenttia asuntokunnista, oli sen sijaan muualla Helsinki-Uudellamaalla. Vähiten, keskimäärin 79 890 euroa, asuntovelkaa oli Pohjois- ja Itä-Suomen asuntovelallisilla.

Kuvio 4. Asuntokuntien keskimääräinen asuntovelka asuntovelallista kohti maakunnittain 2002, 2007 ja 2015, euroa vuoden 2015 rahassa

Vuosina 2002–2007 asuntovelallisten keskimääräinen asuntovelka kasvoi varsin nopeasti kaikissa maakunnissa. Uudellamaalla, Pirkanmaalla sekä Pohjois-Savossa keskimääräinen asuntovelka kasvoi reaalisesti kymmenen prosentin vuosivauhtia. Hitaimmin velat kasvoivat Kainuussa, tosin sielläkin kasvuvauhti oli keskimäärin yli seitsemän prosenttia vuodessa. Vuosina 2007–2015 asuntovelat kasvoivat kaikissa maakunnissa selvästi aiempaa hitaammin. Eniten ne tänä aikana kasvoivat Ahvenanmaalla ja Pohjois-Karjalassa, vähiten Etelä-Karjalassa ja Päijät-Hämeessä. Vuodesta 2002 vuoteen 2015 keskimääräinen asuntovelka on kasvanut eniten Ahvenanmaalla ja Pohjois-Karjalassa, vähiten Etelä-Karjalassa ja Kainuussa. Edellisvuodesta asuntovelallisten keskimääräinen asuntovelka kasvoi eniten Ahvenanmaalla (3,6 %), Etelä-Pohjanmaalla (2,2 %) ja Uudellamaalla (2,1 %). Kainuussa ja Kymenlaaksossa keskimääräiset asuntovelat sen sijaan hieman pienenevät.

3 Lapsiperheillä suurimmat asuntovelat

Asuntovelkojen yleisyyteen vaikutti eniten asutokunnan ikä ja perhetyyppi. Useimmin asuntovelkaisia olivat asutokunnat, joiden viitehenkilö oli 34–44-vuotias. Sen ikäisistä asutokunnista 62 prosentilla oli asuntovelkaa. Harvinaisimpia asuntovelat olivat nuorimmilla ja vanhimmilla asutokunnilla: alle 25-vuotiaiden asutokunnista yhdeksällä ja vähintään 65-vuotiaiden asutokunnista 11 prosentilla oli asuntovelkaa vuonna 2015.

Asuntovelat olivat yleisiä asutokunnilla, joissa oli lapsia. Useimmin asuntovelallisia olivat kahden huoltajan lapsiperheet, eli asutokunnat, joissa oli vähintään kaksi aikuista sekä lapsia. Asuntovelallisia niistä oli 71 prosenttia vuonna 2015. Yksinhuoltajaperheistä, eli yhden aikuisen sekä vähintään yhden lapsen muodostamista asutokunnista asuntovelkaa oli 38 prosentilla. Useimmin lapsiperheilläkin oli asuntovelkaa silloin, kun niiden viitehenkilö oli 35–44-vuotias. Sen ikäisistä kahden huoltajan lapsiperheistä 79 prosentilla oli asuntovelkaa.

Lapsettomien asutokuntien velkaantuneisuus vaihteli iän mukaan. Harvemmillä kuin joka viidennellä yhden hengen asutokunnista oli asuntovelkaa vuonna 2015. Useimmin asuntovelallisia olivat heistäkin 35–44-vuotiaat, joista 37 prosentilla oli asuntovelkaa. Kahden aikuisen lapsettomista asutokunnista asuntovelkaa oli 30 prosentilla. Niistäkin useimmin velkaisia olivat 35–44-vuotiaiden asutokunnat, joista 60 prosentilla oli asuntovelkaa.

Nuorimpien asuntovelkaisten asutokuntien lukumäärä pieneni edellisvuodesta hieman kun taas eniten kasvoi vanhimpien asuntovelallisten määrä. Alle 25-vuotiaiden asutokunnista asuntovelkaisia oli kymmenen prosenttia edellisvuotista vähemmän kun eläkeikäisten asuntovelallisten määrä kasvoi kahdeksan prosenttia.

Taulukko 2. Asutokuntien ja velallisten asutokuntien lukumäärä velkalajeittain asutokunnan rakenteen mukaan vuonna 2015

	1 hengen talous	1 aikuinen, väh. 1 lapsi	Väh. 2 aikuista, väh. 1 lapsi	2 aikuista, ei lapsia	Muu asutokunta
Asutokuntia yhteensä	1 112 342	103 255	455 164	817 049	146 529
Velallisia asutokuntia	400 993	62 726	389 870	438 891	105 563
Velallisten osuus, %	36	61	86	54	72
Asuntovelallisia asutokuntia	205 822	39 581	323 157	245 239	63 075
Asuntovelallisten osuus, %	19	38	71	30	43
Asutokuntia, joilla opinto- tai muuta velkaa ¹⁾	270 249	40 359	264 858	329 742	86 292
Asutokuntia, joilla elinkeinotoiminnan ja tulonlähteen velkoja	12 867	1 675	26 883	27 922	10 466

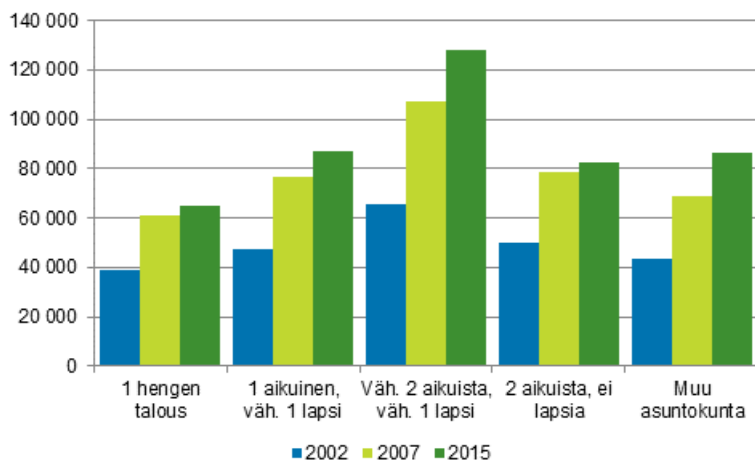
1) Opintovelat sisältyvät vuodesta 2015 lähtien muihin velkoihin

Perhetyyppi ja lasten lukumäärä vaikuttivat paitsi asuntovelkojen yleisyyteen myös niiden määriin. Velkaisimpia olivat kahden huoltajan lapsiperheet, joilla asuntovelkaa oli keskimäärin 128 210 euroa vuonna 2015. Eniten asuntovelkaa, 145 600 euroa oli niillä kahden huoltajan lapsiperheillä, joiden viitehenkilö oli 25–34-vuotias. Yksinhuoltajaperheillä asuntovelkaa oli keskimäärin 87 110 euroa. Lapsettomista asutokunnista kahden aikuisen asutokuntien keskimääräinen asuntovelka oli 82 340 euroa ja yhden hengen asutokuntien 65 190 euroa.

Vuosina 2002–2007 kaiken tyyppisten asutokuntien keskimääräiset asuntovelat kasvoivat suunnilleen yhtä paljon, noin 60 prosenttia. Vuoden 2007 jälkeen ovat lapsiperheiden asuntovelat kasvaneet lapsettomia nopeammin. Lapsettomilla asutokunnilla oli asuntovelkaa vuonna 2015 keskimäärin kahdeksan prosenttia enemmän kuin vuonna 2007. Yksilapsisilla asutokunnilla asuntovelkaa oli 15 prosenttia ja useampilapsisilla 21 prosenttia enemmän kuin vuonna 2007. Vuosina 2010–2015 kahden aikuisen lapsettomien asutokuntien asuntovelat hieman pienenivät reaalisesti, kun yksinhuoltajilla ne kasvoivat kolme ja kahden huoltajan lapsiperheillä kuusi prosenttia.

Kuvio 5. Asuntokuntien keskimääräinen asuntovelka asuntovelallista kohti asuntokunnan rakenteen mukaan 2002, 2007 ja 2015, euroa vuoden 2015 rahassa

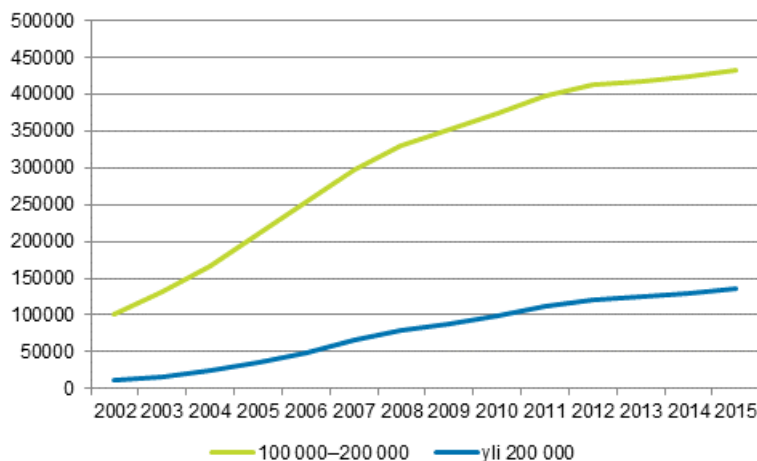
Asuntovelallisten asuntokuntien rakenne on vuoden 2002 jälkeen muuttunut jonkin verran. Kun vuonna 2002 asuntovelkaa ottaneista asuntokunnista lähes joka toisessa oli lapsia, oli lapsiperheiden osuus asuntovelallisista vuonna 2015 enää 43 prosenttia. Muutos johtuu sekä rakenteellisista tekijöistä että asuntokuntien erilaisesta velkaantumiskehityksestä. Lapsettomien asuntokuntien määrä kasvoi vuosina 2002–2015 yli 300 000 asuntokunnalla, kun lapsiperheiden määrä vastaavana ajankohtana väheni 26 000 asuntokunnalla. Asuntovelallisista taas ovat keskimääräistä nopeammin kasvaneet yhden ja kahden aikuisen lapsettomat taloudet. Asuntovelallisten kahden huoltajan lapsiperheiden määrän kasvu on ollut melko hidasta viime vuosina.

4 Viidellä prosentilla asuntokunnista velkaa yli 200 000 euroa

Vuonna 2015 Suomessa oli 135 680 asuntokuntaa, joilla oli velkaa yli 200 000 euroa. Niin paljon velkaa oli 5,2 prosentilla kaikista ja 9,7 prosentilla velallisista asuntokunnista. Vuonna 2002 yhtä paljon velkaa oli vain alle prosentilla kaikista ja 1,7 prosentilla velallisista asuntokunnista, kun vuoden 2002 velat mitataan vuoden 2015 rahassa. Edellisvuodesta niin velkaisten asuntokuntien lukumäärä kasvoi kuusi prosenttia.

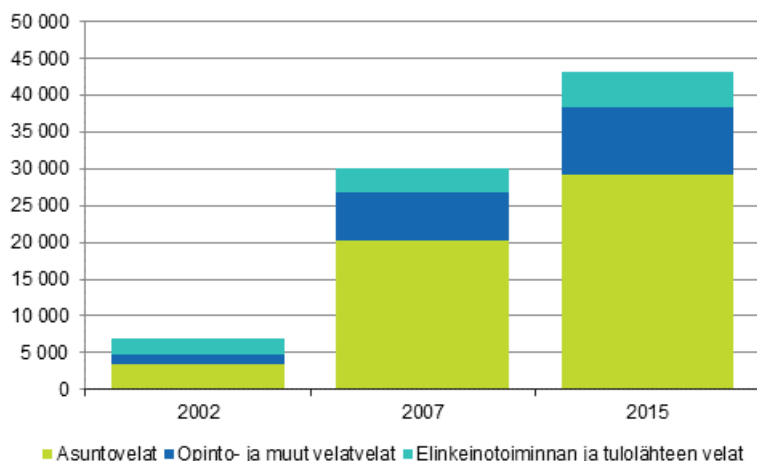
Sellaisten asuntokuntien, joilla on suhteellisen paljon velkaa, lukumäärä kasvoi selvästi viime vuosikymmenen aikana. Vuosina 2005–2008 kasvoi sellaisten asuntokuntien lukumäärä, joilla oli velkaa vähintään 200 000 euroa vuosittain yli 17 000 asuntokunnalla. Vuonna 2002 asuntokuntia, joilla oli velkaa vuoden 2015 rahassa vähintään 200 000 euroa, oli 22 140. Vuonna 2010 sellaisia asuntokuntia oli lähes kuusi kertaa niin paljon, 124 500 asuntokuntaa. Vuoden 2010 jälkeen suuret velat ovat kasvaneet huomattavasti hitaammin. Vuosina 2010–2015 asuntokuntien, joilla oli velkaa yli 200 000 euroa, lukumäärä kasvoi 11 200 asuntokunnalla eli yhdeksän prosenttia.

Kuvio 6. Asuntokunnat, joilla velkaa vähintään 100 000 ja 200 000 euroa vuosina 2002–2015, euroa vuoden 2015 rahassa

Lähes kaikki asuntokunnat, joilla oli paljon velkaa, olivat asuntovelallisia. Vuonna 2015 asuntokunnista, joilla oli velkaa vähintään 200 000 euroa, oli 93 prosentilla asuntovelkaa. Suurten velkamäärien kasvu vuosina 2002–2007 oli suurelta osin seurausta suurten asuntolainojen yleistymisestä. Vuonna 2002 alle puolet suurista asuntokuntakohtaisista lainoista oli asuntolainoja ja noin kolmasosa elinkeinotoiminnan ja tulonlähteen velkoja. Vuoteen 2007 mennessä asuntovelkojen osuus näin suurista veloista oli kasvanut 68 prosenttiin ja elinkeinotoiminnan ja tulonlähteen velkojen osuus pienentynyt 11 prosenttiin.

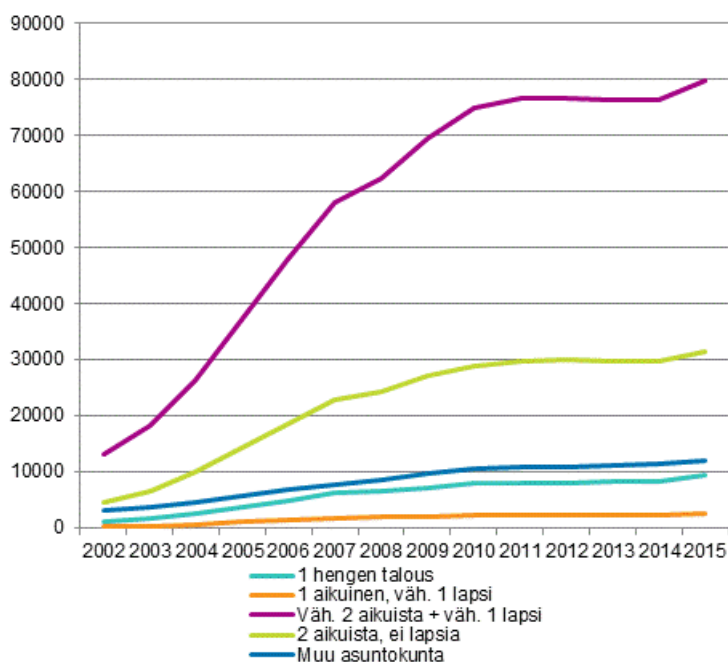
Kuvio 7. Yli 200 000 euron asuntokuntaakohtaisten velkojen rakenne 2002, 2007 ja 2015, miljoonaa euroa vuoden 2015 rahassa

Suhteellisesti eniten suuria velkoja oli Ahvenanmaalla, missä 1 400 asuntokunnalla eli 11 prosentilla kaikista oli velkaa vähintään 200 000 euroa. Pääkaupunkiseudulla niin paljon velkaa oli 7,8 prosentilla asuntokunnista ja 8,5 prosentilla muun Helsinki-Uusimaan asuntokunnista. Vähiten suuria velkoja oli Pohjois- ja Itä-Suomessa, missä 3,4 prosentilla asuntokunnista oli velkaa vähintään 200 000 euroa. Eniten näin velkaisten asuntokuntien määrä kasvoi Uudellamaalla ja Ahvenanmaalla, molemmissa lähes kahdeksan prosenttia edellisvuodesta.

Useimmin suuria, yli 200 000 euron asuntokuntaakohtaisia velkoja, oli kahden aikuisen asuntokunnilla. Kahden huoltajan lapsiperheistä 79 880 asuntokunnalla eli 18 prosentilla kaikista ja viidenneksellä velallisista oli velkaa vähintään 200 000 euroa. Lapsettomista kahden aikuisen asuntokunnista niin paljon velkaa oli neljällä prosentilla eli 31 580 asuntokunnalla. Yhden hengen talouksista niin velkaisia oli vain 0,8 prosenttia ja yksinhuoltajista 2,4 prosenttia.

Kuvio 8. Asuntokunnat, joilla velkaa yli 200 000 euroa asuntokunnan rakenteen mukaan 2002–2015

Velkojen rasittavuutta olisi syytä tarkastella suhteessa asuntokunnan käytettävissä oleviin tuloihin. Vuoden 2015 osalta tulotiedot eivät ole vielä saatavilla. Vuonna 2014 kymmenellä prosentilla asuntokunnista eli

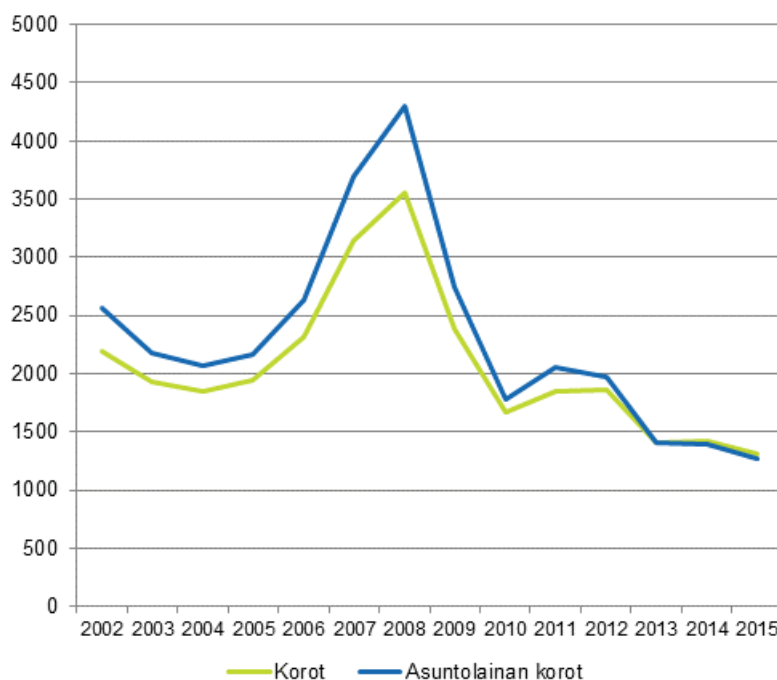
265 000 asutokunnalla oli velkaa vähintään kolme kertaa käytettävissä olevien vuositulojen verran. Vuonna 2002 niin paljon velkaa oli 97 380 asutokunnalla eli neljällä prosentilla asutokunnista.

Kaikkien asutokuntien velkaantumisaste, eli velkojen suhde käytettävissä oleviin rahatuloihin, oli 111 prosenttia vuonna 2014, kun se vuonna 2002 oli 70 prosenttia. Vuonna 2010 velkaantumisaste oli 110 prosenttia. Tietoa velkojen ja tulojen suhteesta vuosilta 2002–2014 on saatavilla velkaantumistilaston [katsauksesta](#) sekä tilaston [tietokantatauluista](#).

5 Asuntokuntien korkomenot pienentyneet

Vuonna 2015 asuntokuntien korkomenot olivat yhteensä 1,8 miljardia euroa, mikä oli seitsemän prosenttia edellisvuotista vähemmän. Asuntolainan korkoja niistä oli 1,1 miljardia euroa, eli yhdeksän prosenttia edellisvuotista vähemmän. Asuntokuntien korkomenojen määrä on vaihdellut huomattavasti lainakannan muutoksia enemmän. Suurimmillaan korkomenot olivat vuosina 2007 ja 2008. Vuonna 2008 asuntokunnat maksoivat korkoja kaikkiaan 5,2 miljardia euroa eli 3 600 euroa velallista asuntokuntaa kohti vuoden 2015 rahassa. Vuonna 2015 asuntokunnat maksoivat korkoja reaalisesti kolmanneksen vähemmän kuin vuonna 2002, vaikka niiden velat ovat tänä aikana kaksinkertaistuneet.

Kuvio 9. Asuntokuntien maksamat korot velallista kohti ja asuntovelkojen korot asuntovelallista kohti 2002–2015, euroa vuoden 2015 rahassa

Asuntokuntien keskimääräiset korkomenot olivat 1 320 euroa velallista asuntokuntaa kohti vuonna 2015, kun ne edellisvuonna olivat 1 400 euroa. Asuntovelalliset asuntokunnat maksoivat asuntoveloistaan korkoja keskimäärin 1 270 euroa. Velallisista asuntokunnista 56 prosenttia eli 779 600 asuntokuntaa maksoi korkoja korkeintaan 1 000 euroa ja 3 prosenttia eli 46 000 asuntokuntaa yli 5 000 euroa.

Velkaantumistilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Velkaantumistilasto perustuu koko asutokuntaväestön kattavaan aineistoon, joten sillä voidaan kuvata asutokuntien velkoja ja niiden jakautumista luotettavasti myös pienemmissä väestöryhmissä, esimerkiksi aluenäkökulmasta. Tilasto täydentää siten otosaineistoista (Tulonjakotilasto, Varallisuustutkimukset) tai makrotason luottokantatilastoista saatavaa kuvaa velkojen määrästä ja jakautumisesta velkalajeittain ja asutokuntatyypeittäin.

2. Tilaston menetelmäkuvaus

Velkaantumistilasto perustuu vuosittain hallinnollisista rekistereistä yhdisteltyyn koko väestön kattavaan kokonaisaineistoon, joka sisältää yksityiskohtaista tietoa rekisterikotitalouksien veloista, koroista ja tuloista. Luotto- ja rahoituslaitokset, huoltokonttorit, työnantajat, valtio, kunnat, vakuutus- ja eläkelaitokset ja vakuutusyhtiöt jättävät verohallitukselle vuosi-ilmoitukset verovelvollisten lainoista ja luotollisista shekkitileistä (ei limiitti), niiden käyttötarkoituksesta ja maksetuista koroista. Vuosi-ilmoituksissa lainakohtaiset laina- ja korkotiedot koskevat luonnollisten henkilöiden (ml. elinkeinonharjoittajat, maa- ja metsätalouden harjoittajat) ja kuolinpesien lainoja 31.12. Velallisia voivat olla myös ulkomaalaiset. Mukana ei ole huoltokonttorien ja muiden yleisimpien luotonantajien tietoja lainoista, joiden käyttötarkoitus on muu kuin asunovelka tai valtion tai Ahvenanmaan maakuntahallituksen takaama opintovelka ja joiden velkapääoma on enintään 1700 euroa. Tilaston kohdeperusjoukon muodostavat asutokunnat eli ns. asutokuntaväestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät pysyvästi ulkomailla asuvat, osoitteettomat ja laitosväestö (esimerkiksi pitkäaikaisesti vanhainkodeissa, hoitolaitoksissa, vankiloissa tai sairaaloissa asuvat).

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Velkaantumistilaston tietoja verrataan koko maan tasolla Tilastokeskuksen rahoitustilinpidon ja Suomen Pankin rahoitusmarkkinatilaston tietoihin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Velkaantumistilastoa tehdään vuosittain, ensimmäisen kerran tilasto ilmestyi vuonna 2008. Edellisvuoden velkatiedot julkaistaan noin puoli vuotta tilastovuoden päättymisen jälkeen. Tulotiedot saadaan myöhemmin. Uusimmilla tulotiedoilla täydennetyt tiedot julkaistaan noin vuosi tilastovuoden päättymisestä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Velkaantumistilaston tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen internetsivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi/ Tulot ja kulutus aihealueen alla.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Velkaantumistilastosta on vertailukelpoinen aikasarja-aineisto vuosilta 2002–2011. Vuonna 2012 muiden velkojen määrittely muuttui siten etteivät ne enää sisällä rahoituslaitosten myöntämiä ns. jatkuvia luottoja (ks. tarkemmin Käsitteet ja määritelmät). Muutos vaikuttaa paitsi muiden velkojen määrään ja velallisten lukumääriin myös velkojen kokonaissummaan ja keskimääräisiin velkoihin. Vuodesta 2015 lähtien opintovelat sisältyvät muihin velkoihin ja opintovelkojen korot muihin korkoihin. Muutos johtuu siitä, etteivät velalliset saa enää vähentää opintolainan korkoja verotuksessaan, eikä verottaja siksi kerää niistä enää tietoja eritellysti.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tietoja kotitaloussektorin veloista julkaistaan myös mm. Tilastokeskuksen rahoitustilinpidoissa ja Suomen Pankin rahoitusmarkkinatilastoissa. Määrittely- ja käsite-erojen vuoksi näiden tiedot voivat poiketa toisistaan. Rahoitustilinpidoissa kotitaloussektorin velkoihin kuuluvat myös asunto-osakeyhtiöiden osakaslainat, jotka velkaantumistilastosta puuttuvat. Samoin kulutusluotot ovat siellä kattavammin mukana, velkaantumistilaston aineistoon eivät sisälly ns. pikavipit tai jatkuvat luotot, joita ovat esimerkiksi yleis- ja erityisluottokorttiluotot, luotolliset tilit sekä muut luotot, joita kuluttaja voi luottorajan puitteissa käyttää jatkuvasti ilman luotonantajan erillistä luottopäätöstä. Rahoitustilinpitoon perustuen kansantalouden tilinpito julkaisee kotitaloussektorin velkaantumisasasteita. Ne poikkeavat hieman velkaantumistilastossa julkaistuista myös tulokäsitteen osalta.

Lisätietoja

Timo Matala 029 551 3422
Vastaava tilastojohtaja:
Jari Tarkoma

toimeentulo@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi/til/velk
Lähde: Velkaantumistilasto 2015. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-8793 (pdf)